ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Βενεζουέλα: Η επανάσταση των πλουσίων

του **Άρη Χατζηστεφάνου**

Τους 16 έφτασαν οι νεκροί από τις συνεχιζόμενες συγκρούσεις της αστυνομίας αλλά και οπαδών της κυβέρνησης με τμήματα της δεξιάς αντιπολίτευσης στη Βενεζουέλα. Στην πρωτεύουσα Καράκας, το επιχειρηματικό κέντρο αλλά και οι εύπορες συνοικίες στα ανατολικά της πόλης μετατρέπονται σχεδόν καθημερινά σε πεδίο μάχης με διαδηλωτές να δημιουργούν πραγματικά χαρακώματα με οικοδομικά υλικά και λάστιχα αυτοκινήτων.

Η κυβέρνηση πάντως, σε μια προσπάθεια αποκλιμάκωσης της κρίσης, προχώρησε στη σύλληψη τουλάχιστον επτά στελεχών των μυστικών υπηρεσιών της χώρας που κατηγορούνται για το θάνατο διαδηλωτών κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Φεβρουαρίου.

Ανεξιχνίαστα παραμένουν πάντως αρκετά άλλα περιστατικά που παρουσιάζουν μια έντονη αποφορά προβοκάτσιας, όπως οι επιθέσεις που πραγματοποιούσαν εναντίον διαδηλωτών οπλισμένοι άνδρες που επέβαιναν σε μοτοσυκλέτες.

Παρά το γεγονός ότι η οικονομική κρίση γίνεται πλέον αισθητή σε ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού, η ανθρωπογεωγραφία όσων συμμετέχουν στις βίαιες αντικυβερνητικές συγκεντρώσεις αποδεικνύει ότι δεν κατέβηκαν στους δρόμους αυτοί που πλήττονται περισσότερο από την κρίση. Οι ταραχές παραμένουν επικεντρωμένες σε περιοχές όπου κατοικούν μεσαία και ανώτερα στρώματα του πληθυσμού, που επιθυμούν την άμεση ανατροπή της δημοκρατικά εκλεγμένης κυβέρνησης της Βενεζουέλας.

Ούτως η άλλως, η γενικότερη κατάσταση της οικονομίας δεν δικαιολογεί μια γνήσια λαϊκή εξέγερση, όπως θέλουν να παρουσιάζουν τις εξελίξεις τα δυτικά μέσα ενημέρωσης. Η ανεργία στη χώρα παραμένει στο ιδιαίτερα χαμηλό 6% ενώ η φτώχεια συνεχίζει να μειώνεται τα τελευταία χρόνια με ρυθμούς που δεν συναντώνται σε καμία άλλη χώρα της περιοχής. Το κατά κεφαλήν εισόδημα αυξάνεται σταθερά την τελευταία δεκαετία με ρυθμούς 2,7% ετησίως και μόνο το τελευταίο διάστημα υπήρξαν πραγματικές μειώσεις μισθών ως αποτέλεσμα της κρίσης. Και όλα αυτά τη στιγμή που το μέσο νοικοκυριό σε αρκετές χώρες της Ευρώπης είδε την αγοραστική του δύναμη να συρρικνώνεται σε ποσοστά

που ξεκινούν από 6-7% για να φτάσουν στο 33% στην περίπτωση της Ελλάδας. Παράλληλα η εισοδηματική ανισότητα, που αποτέλεσε την πηγή της γνήσιας λαϊκής εξέγερσης στην Βραζιλία, μειώθηκε τα τελευταία χρόνια τόσο δραστικά ώστε η Βενεζουέλα γνωρίζει πλέον τα χαμηλότερα ποσοστά σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική. Ακόμη και το πραγματικά μεγάλο πρόβλημα του πληθωρισμού όμως, που ξεπέρασε το 40% σε ετήσια βάση, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συγκριθεί με τα πολύ υψηλότερα ποσοστά που παρατηρούνταν πριν από την ανάληψη της εξουσίας από τον Ούγκο Τσάβες. Για την ακρίβεια με εξαίρεση την περασμένη χρονιά οι κυβερνήσεις Τσάβες διατήρησαν για μια δεκαετία τον πληθωρισμό περίπου στο μισό του επιπέδου που βρισκόταν στο μεγαλύτερο μέρος της δεκαετίας του ‘80 και κυρίως του ‘90. Η επιστροφή των πληθωριστικών τάσεων αποτελεί ένα δομικό πρόβλημα που ταλαιπωρεί τη χώρα σχεδόν από την πρώτη στιγμή που ανακαλύφθηκε πετρέλαιο στην περιοχή και οφείλεται στις στρεβλώσεις που προκαλεί στην οικονομία και τους μισθούς η διαρκής ροή πετροδολαρίων. Πιο απλά, είναι περισσότερο ένα πρόβλημα των καπιταλιστικών δομών της οικονομίας παρά των αριστερών μεταρρυθμίσεων που προωθήθηκαν την τελευταία δεκαετία. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι για ένα πολύ μεγάλο ποσοστό εργαζομένων οι μισθοί (και κυρίως ο βασικός μισθός) αναπροσαρμόζονται σχεδόν αυτόματα στον πληθωρισμό γεγονός που μειώνει σημαντικά τις επιπτώσεις για τον πληθυσμό.

Ενώ λοιπόν οι συνθήκες της οικονομίας δεν δικαιολογούν ένα ξέσπασμα γνήσιας λαϊκής οργής, οι πληροφορίες για την ανάμιξη των ΗΠΑ φαίνεται να επιβεβαιώνονται μέρα με την ημέρα. Είναι πλέον γνωστό ότι οι πρωταγωνιστές των επεισοδίων, όπως ο Λεοπόλντο Λόπεζ και η Μαρίνα Κορίνα Ματσάντο από το κόμμα SUMATE της αντιπολίτευσης χρηματοδοτούνται εδώ και χρόνια με δεκάδες χιλιάδες δολάρια από το αμερικανικό Εθνικό Ταμείο για τη Δημοκρατία (NED), το οποίο έχει εμπλακεί και σε όλες σχεδόν τις πολύχρωμες επαναστάσεις που σημάδεψαν τις τελευταίες δεκαετίες καθεστώτα της ανατολικής Ευρώπης. Ο Λόπεζ μάλιστα είχε εκπαιδευθεί από το Διεθνές Ρεπουμπλικανικό Ινστιτούτο (IRI) το οποίο χρηματοδοτείται από την αμερικανική κυβέρνηση και το οποίο πιστεύεται ότι οργάνωσε σειρά πραξικοπημάτων σε χώρες όπως η Αϊτή και η Ονδούρα. Σχετικές πληροφορίες είχε επιβεβαιώσει και απόρρητο έγγραφο της αμερικανικής πρεσβείας στο Καράκας από το 2006, το οποίο κυκλοφόρησε στο Wikileaks.

Ο Μαδούρο πάντως φαίνεται να μην αντιμετωπίζει ακόμη οποιαδήποτε αμφισβήτηση από το στρατό, που θα μπορούσε να ανατρέψει δραματικά τις εξελίξεις και να επιταχύνει το πραξικόπημα που προωθεί η Ουάσινγκτον. Παρόλα αυτά στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος παρατηρούνται ορισμένοι τριγμοί, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τη στάση του κυβερνήτη της επαρχίας Ταχίρα, Χοσέ Βιέλμα, που κατηγόρησε την κυβέρνηση για

αυταρχική στάση απέναντι στους διαδηλωτές. Στη συγκεκριμένη επαρχία σημειώθηκαν οι σφοδρότερες μάχες και η κυβέρνηση αναγκάστηκε να στείλει ακόμη και δυνάμεις του στρατού, καθώς φοβόταν ενδεχόμενη εμπλοκή δεξιών παραστρατιωτικών δυνάμεων από τη γειτονική Κολομβία. Στο παρελθόν, ο Τσάβες είχε κατηγορήσει πολλές φορές την κολομβιανή κυβέρνηση για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούσαν δεξιά τάγματα θανάτου στο εσωτερικό της Βενεζουέλας με πρόσχημα την προσπάθεια ελέγχου των ανταρτών της οργάνωσης FARC.

Πηγή:prin.gr